

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

НН інститут фізичної культури

Кафедра терапії та реабілітації

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор НН інституту фізичної
культури

М. О. Лянной
« _____ » 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності
внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи»

Галузі знань _____ 22 Охорона здоров'я _____

Спеціальність _____ 227 Фізична терапія, ерготерапія _____

Освітня програма _____ Фізична терапія (нормативний термін навчання)

Мова навчання: _____ українська _____

Погоджено науково-методичною
комісією

НН інституту фізичної культури
«31» серпня 2023 року

Голова: Мороз Л. В., к. пед. н., доцент

Розробники:

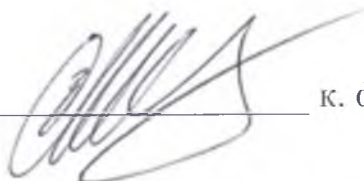
1. Бугаєнко Тетяна Вікторівна, к. пед. н., доцент кафедри терапії та реабілітації

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри терапії та реабілітації

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 року

Завідувач кафедри _____ к. фіз. вих., доцент О. М. Звіряка

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 7,5	Освітній ступінь: Бакалавр	Обов'язкова	
		Рік підготовки:	
2-й		-	
Семестр			
3-й – 4-й		-	
Лекції			
50		-	
Практичні, семінарські			
52		-	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
121 год.		-	
Консультації:			
2 год.	-		
Загальна кількість годин – 225	Вид контролю: екзамен		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є: надання майбутнім фізичним терапевтам комплексу наукових, теоретико-практичних знань, вмінь, навичок для реалізації процесу фізичної терапії для пацієнтів із порушеннями функцій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи.

Передумови для вивчення дисципліни. Навчальна дисципліна *«Клінічний реабілітаційний менеджмент при порушеннях діяльності внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи»* ґрунтується на вивченні студентами навчальних дисциплін: «Анатомія людини», «Біохімія рухової активності», «Основи практичної діяльності у фізичній терапії» (вступ до спеціальності), «Методика та техніка класичного масажу», «Теорія та методика фізичної культури».

Результати навчання за дисципліною.

Програмними результатами навчання повинні бути:

- знання основних видів патології внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи, їх клінічних ознак, причин, механізмів патогенезу та саногенезу;
- знання теорії та методики застосування терапевтичних вправ при різних видах патологій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;
- знання ефективних методів, форм, прийомів реабілітаційного втручання, корекційного та компенсуючого навчання пацієнтів/клієнтів з різними видами патологій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;
- знання особливостей організації фізичної терапії при різних видах патологій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;
- знання методів обстеження, оцінювання та контролю у фізичній терапії при порушеннях функціонування внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;
- знання методики фізичної терапії при окремих захворюваннях та дисфункціях внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи.

вміти:

- здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень при окремих захворюваннях та дисфункціях внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи.

- застосовувати різні види терапевтичних вправ, в залежності від цілей фізичної терапії при різних порушеннях функціонування внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;

- підбирати та застосовувати терапевтичні вправи в залежності від рухового режиму та періоду реабілітації;

- здійснювати контроль за ефективністю проведених втручань з фізичної терапії при різних видах патологій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;

- пояснювати пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії при різних видах патологій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я;

- безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта;

- допомогати пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії при різних видах патологій внутрішніх органів та кардіореспіраторної системи;

- забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта;

- проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати;

- адаптовувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов;

- оцінювати результати виконання програм фізичної терапії, використовуючи відповідний інструментарій;
- знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії.

<p>Знання</p>	<p>ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>ЗК 04. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p>	
<p>Уміння</p>	<p>ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.</p> <p>ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.</p> <p>ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків.</p> <p>ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.</p>	<p style="text-align: center;">Програмні результати навчання визначені ООП</p> <p>ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.</p>

<p>ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.</p> <p>ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.</p> <p>ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.</p> <p>ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.</p> <p>ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.</p> <p>ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.</p> <p>ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.</p> <p>ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.</p> <p>ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.</p>	<p>Вказані програмні результати досягаються за допомогою використання комбінації наступних методів: словесний метод та метод наочності на лекційних заняттях, практичний метод на практичних заняттях та науково-дослідницькі методи під час самостійної роботи.</p> <p>Для оцінки сформованості даного результату навчання використовуються: усне опитування, практичні завдання; для контролю самостійної роботи – підготовка презентацій, усне опитування, тестування.</p>
--	---

Комунікація:	СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.	
---------------------	--	--

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Кількість балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
90 – 100	Оцінка «відмінно». Студент володіє достатньо високим обсягом матеріалу з предмету, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для обґрунтування дій у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
82 – 89	Оцінка «добре». Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких не значна.
74 – 81	Оцінка «добре». Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
64 – 73	Оцінка «задовільно». Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
60 – 63	Оцінка «задовільно». Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.
35 – 59	Оцінка «незадовільно». Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.
1 – 34	Оцінка «незадовільно». Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

Розподіл балів для заліку

I семестр													Разом	
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ														
Розділ 1														
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 1.7	Т 1.8	Т 1.9	Т 1.10	Т 1.11	Т 1.12	Т 1.13	26	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ														
Т 1.1	Т 1.2	Т 1.3	Т 1.4	Т 1.5	Т 1.6	Т 1.7	Т 1.8	Т 1.9	Т 1.10	Т 1.11	Т 1.12	Т 1.13		6,5
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
Контрольна робота за темою 1													5	
5														
Усього:													37,5	

II семестр													Разом	
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ														
Розділ 2														
Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	Т 2.6	Т 2.7	Т 2.8	Т 2.9	Т 2.10	Т 2.11	Т 2.12	Т 2.13	26	
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2		
КОНТРОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ														
Т 2.1	Т 2.2	Т 2.3	Т 2.4	Т 2.5	Т 2.6	Т 2.7	Т 2.8	Т 2.9	Т 2.10	Т 2.11	Т 2.12	Т 2.13		6,5
0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5		
Контрольна робота за розділом №2													5	
5														
Усього:												37,5		
Підсумковий контроль													25	
25 балів														

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Вивчення предмету завершується *екзаменом*. У процесі вивчення для оцінювання результатів навчання використовуються – усні опитування, практичні завдання, тести, кейси, питання до екзамену; для контролю самостійної роботи – підготовка презентацій виконаних завдань і досліджень, усне опитування, тестування, а також інші види індивідуальних та групових завдань тощо.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ ТА ДИХАЛЬНОЇ СИСТЕМ

Тема 1.1. Клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної терапії в пульмонології.

Анатомо-фізіологічні дані органів дихання. Особливості обстеження пульмонологічних хворих. Клініко-фізіологічне обґрунтування реабілітації в пульмонології.

Тема 1.2. Фізична терапія при пневмонії.

Пневмонія: етіологія, патогенез, діагностика та лікування. Фізична терапія при пневмонії.

Тема 1.3. Фізична терапія при бронхіальній астмі.

Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування. Засоби фізичної терапії при бронхіальній астмі.

Тема 1.4. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.

Хронічне обструктивне захворювання легень: поняття, етіологія та патогенез, способи діагностики та лікування. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.

Тема 1.5. Фізична терапія при гострому та хронічному бронхітах.

Бронхіт: етіологія, патогенез та види. Фізична терапія при гострому бронхіті: завдання, засоби, методика проведення занять. Фізична терапія при хронічному бронхіті: завдання, засоби, методика проведення занять.

Тема 1.6. Клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної терапії в кардіології.

Короткі анатомо-фізіологічні дані серцево-судинної системи. Основні клінічні симптоми захворювання. Методика обстеження кардіологічних хворих. Особливості проведення фізичної терапії в кардіології.

Тема 1.7. Принципи призначення фізичних тренувань у кардіореабілітації. Характеристика проб із дозованим фізичним навантаженням, які застосовують в кардіореабілітації.

Тема 1.8. Фізична терапія при недостатності кровообігу.

Недостатність кровообігу: етіологія, патогенез та класифікація за ступенем вираженості. Фізична терапія при різних ступенях вираженості недостатності кровообігу.

Тема 1.9.-1.10. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця.

Ішемічна хвороба серця: поняття, етіологія, патогенез та клінічні форми. Особливості проведення фізичної терапії у гострий період. Фізична терапія у післягострий період для пацієнтів різних функціональних класів.

Тема 1.11-1.12. Фізична терапія при інфаркті міокарду.

Інфаркт міокарда: поняття, етіологія, патогенез та види. Особливості розподілу пацієнтів на класи за тяжкістю стану та призначення ним різних ступенів фізичної активності. Особливості проведення фізичної терапії в гострий та післягострий періоди реабілітації.

РОЗДІЛ 2. КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ІНШИХ СИСТЕМ

Тема 2.1. Фізична терапія при виразковій хворобі шлунку та 12-палої кишки.

Виразка шлунку і дванадцятипалої кишки: етіологія, патогенез, класифікація, симптоматика, діагностика та способи лікування. Фізична терапія при виразці шлунку і дванадцятипалої кишки.

Тема 2.2. Фізична терапія при гастриті.

Гастрити: етіологія, патогенез, класифікація, симптоматика, діагностика та способи лікування. Особливості фізичної терапії при гострому і хронічному гастритах в різні періоди реабілітації.

Тема 2.3. Фізична терапія при жовчно-кам'яній хворобі.

Поняття про жовчно-кам'яну хворобу. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування жовчно-кам'яної хвороби. Особливості фізичної терапії у різні періоди реабілітації при жовчно-кам'яній хворобі.

Тема 2.4. Фізична терапія при хронічному холециститі.

Поняття про хронічний холецистит. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування ХХ. Особливості фізичної терапії при хронічному холециститі.

Тема 2.5. Фізична терапія при хронічному пієлонефриті.

Поняття про хронічний пієлонефрит. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування хронічного пієлонефриту. Особливості фізичної терапії при хронічному пієлонефриті.

Тема 2.6.-2.7. Фізична терапія при ожирінні. Ожиріння: поняття, етіологія, класифікація, ступені, діагностика та способи лікування. Фізична терапія при ожирінні.

Тема 2.8.-2.9. Фізична терапія при цукровому діабеті. Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування. Фізична терапія при різних типах цукрового діабету.

Тема 2.10. Фізична терапія при опущенні внутрішніх органів.

Поняття опущення внутрішніх органів. Клінічна картина. Фізична терапія при опущенні внутрішніх органів.

Тема 2.11. Фізична терапія при опущенні органів малого тазу у жінок.

Опущення органів малого тазу у жінок: поняття, етіологія, клінічна картина, діагностика і лікування. Фізична терапія при опущенні органів малого тазу у жінок.

Тема 2.12. Фізична терапія при хронічному простаті.

Хронічний простатит: поняття, етіологія, клінічна картина, діагностика і лікування. Фізична терапія при хронічному простатиті.

Тема 2.13. Фізична терапія при хронічних запальних захворювання жіночих статевих органів.

Коротка класифікація хронічних запальних захворювань жіночих статевих органів. Загальні принципи фізичної терапії при хронічних запальних захворювання жіночих статевих органів.

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма					Заочна форма						
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
Розділ 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при різних захворюваннях серцево-судинної і дихальної систем												
Тема 1.1. Клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної терапії в пульмонології. Анатомо-фізіологічні дані органів дихання. Особливості обстеження пульмонологічних хворих. Клініко-фізіологічне обґрунтування реабілітації в пульмонології.	8	2	2			4						
Тема 1.2. Фізична терапія при пневмонії. Пневмонія: етіологія, патогенез, діагностика та лікування. Фізична терапія при пневмонії.	8	2	2			4						

<p>Тема 1.3. Фізична терапія при бронхіальній астмі. Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, клініка, діагностика та лікування. Засоби фізичної терапії при бронхіальній астмі.</p>	8	2	2			4						
<p>Тема 1.4. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень. Хронічне обструктивне захворювання легень: поняття, етіологія та патогенез, способи діагностики та лікування. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.</p>	8	2	2			4						
<p>Тема 1.5. Фізична терапія при гострому та хронічному бронхітах. Бронхіт: етіологія, патогенез та види. Фізична терапія при гострому бронхіті: завдання, засоби, методика проведення занять. Фізична терапія при хронічному бронхіті: завдання, засоби, методика проведення занять.</p>	8	2	2			4						
<p>Тема 1.6. Клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної терапії в кардіології. Короткі анатомо-фізіологічні дані серцево-судинної системи. Основні клінічні симптоми захворювання. Методика обстеження кардіологічних хворих. Особливості проведення фізичної терапії в кардіології.</p>	8	2	2			4						

<p>Тема 1.7.-1.8 Принципи призначення фізичних тренувань у кардіореабілітації. Характеристика проб із дозованим фізичним навантаженням, які застосовують в кардіореабілітації.</p>	14	2	4			8					
<p>Тема 1.9. Фізична терапія при недостатності кровообігу. Недостатність кровообігу: етіологія, патогенез та класифікація за ступенем вираженості. Фізична терапія при різних ступенях вираженості недостатності кровообігу.</p>	8	2	2			4					
<p>Тема 1.10.-1.11. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця. Ішемічна хвороба серця: поняття, етіологія, патогенез та клінічні форми. Особливості проведення фізичної терапії у гострий період. Фізична терапія у післягострий період для пацієнтів різних функціональних класів.</p>	16	4	4			8					
<p>Тема 1.12.-1.13. Фізична терапія при інфаркті міокарду. Інфаркт міокарда: поняття, етіологія, патогенез та види. Особливості розподілу пацієнтів на класи за тяжкістю стану та призначення ним різних ступенів фізичної активності. Особливості проведення фізичної терапії в гострий та післягострий періоди реабілітації.</p>	17	4	4			9					

Усього за розділ 1	105	24	26		2	53						
Розділ 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях інших систем												
Тема 2.1. Фізична терапія при виразковій хворобі шлунку та 12-палої кишки. Виразка шлунку і дванадцятипалої кишки: етіологія, патогенез, класифікація, симптоматика, діагностика та способи лікування. Фізична терапія при виразці шлунку і дванадцятипалої кишки.	9	2	2			5						
Тема 2.2. Фізична терапія при гастриті. Гастрити: етіологія, патогенез, класифікація, симптоматика, діагностика та способи лікування. Особливості фізичної терапії при гострому і хронічному гастритах в різні періоди реабілітації.	9	2	2			5						
Тема 2.3. Фізична терапія при жовчнокам'яній хворобі. Поняття про жовчнокам'яну хворобу. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування жовчнокам'яної хвороби. Особливості фізичної терапії у різні періоди реабілітації при жовчнокам'яній хворобі.	9	2	2			5						
Тема 2.4. Фізична терапія при хронічному холециститі. Поняття про хронічний холецистит. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування ХХ. Особливості фізичної	9	2	2			5						

терапії при хронічному холециститі.												
Тема 2.5. Фізична терапія при хронічному пієлонефриті. Поняття про хронічний пієлонефрит. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування хронічного пієлонефриту. Особливості фізичної терапії при хронічному пієлонефриті.	9	2	2			5						
Тема 2.6.-2.7. Фізична терапія при ожирінні. Ожиріння: поняття, етіологія, класифікація, ступені, діагностика та способи лікування. Фізична терапія при ожирінні.	18	4	4			10						
Тема 2.8.-2.9. Фізична терапія при цукровому діабеті. Цукровий діабет, класифікація, етіологія, патогенез, клініка, діагностика і лікування. Фізична терапія при різних типах цукрового діабету.	18	4	4			10						
Тема 2.10. Фізична терапія при опущенні внутрішніх органів. Поняття опущення внутрішніх органів. Клінічна картина. Фізична терапія при опущенні внутрішніх органів.	9	2	2			6						
Тема 2.11. Фізична терапія при опущенні органів малого тазу у жінок. Опущення органів малого тазу у жінок: поняття, етіологія, клінічна картина, діагностика і лікування. Фізична терапія при опущенні органів	9	2	2			5						

малого тазу у жінок.												
Тема 2.12. Фізична терапія при хронічному простатиті. Поняття про хронічний простатит. Етіологія, патогенез, діагностика та способи лікування ХП. Особливості фізичної терапії при хронічному простатиті.	9	2	2			5						
Тема 2.13. Фізична терапія при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів.	9	2	2			7						
Усього за розділ 2	120	26	26			68						
Разом:	225	50	52		2	121						

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
Розділ 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної і дихальної систем			
1	Тема 1.1. Клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної терапії в пульмонології.	2	
2	Тема 1.2. Фізична терапія при пневмонії.	2	
3	Тема 1.3. Фізична терапія при бронхіальній астмі.	2	
4	Тема 1.4. Фізична терапія при хронічному обструктивному захворюванні легень.	2	
5	Тема 1.5. Фізична терапія при гострому та хронічному бронхітах.	2	
6	Тема 1.6. Клініко-фізіологічне обґрунтування фізичної терапії в кардіології.	2	
7	Тема 1.7.-1.8. Принципи призначення фізичних тренувань у кардіореабілітації.	4	
8	Тема 1.9. Фізична терапія при недостатності кровообігу.	2	
9	Тема 1.10.-1.11. Фізична терапія при ішемічній хворобі серця.	4	

10	Тема 1.12-1.13. Фізична терапія при інфаркті міокарду.	4	
Розділ 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях інших систем			
11	Тема 2.1. Фізична терапія при виразковій хворобі шлунку та 12-палої кишки. Порушення довільного контролю за кишківником.	2	
12	Тема 2.2. Фізична терапія при гастриті.	2	
13	Тема 2.3. Фізична терапія при жовчно-кам'яній хворобі.	2	
14	Тема 2.4. Фізична терапія при хронічному холециститі.	2	
15	Тема 2.5. Фізична терапія при хронічному пієлонефриті.	2	
16	Тема 2.6.-2.7. Фізична терапія при ожирінні.	4	
17	Тема 2.8.-2.9. Фізична терапія при цукровому діабеті.	4	
18	Тема 2.10. Фізична терапія при опущенні внутрішніх органів.	2	
19	Тема 2.11. Фізична терапія при опущення органів малого тазу у жінок.	2	
20	Тема 2.12. Фізична терапія при хронічному простатиті.	2	
21	Тема 2.13. Фізична терапія при хронічних запальних захворюваннях жіночих статевих органів.	2	
Разом:		52	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
РОЗДІЛ 1. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях серцево-судинної і дихальної систем			
1	Обстеження хворих із порушеннями функцій дихальної системи.	4	
2	Інструментальні методики респіраторної реабілітації.	4	
3	Особливості первинної оцінки пацієнтів із бронхіальною астмою. Пікова швидкість видиху. Інтерпретація діапазонів показників функції зовнішнього дихання при	4	

	бронхіальній астмі. Навантажувальне тестування.		
4	Шкали для оцінки хронічного обструктивного захворювання легень: Модифіковану шкалу оцінки тяжкості задишки МДР і тест оцінки ХОЗЛ (ТОХ). Вихідний показник задишки (BDI). Опитувальник госпіталю св. Георгія для оцінки проблем з диханням (SGRO).	4	
5	Фізична терапія та ерготерапія при дихальній недостатності. Дихальна недостатність: етіологія, патогенез, клінічні симптоми і синдроми. Ступені тяжкості дихальної недостатності. Первинна і вторинна профілактика дихальної недостатності. Лікувальні та реабілітаційні заходи при дихальній недостатності.	4	
6	Принципи вторинної профілактики захворювань серцево-судинної системи.	4	
7	Використання SCORE для оцінки ризику фатальних серцево-судинних подій. Порівняльний аналіз проб із дозованим фізичним навантаженням, що застосовуються в кардіореабілітації.	4	
8	Загальні принципи застосування фізіотерапії при різних захворюваннях серцево-судинної системи. Фізична терапія при вроджених вадах серця.	8	
9	Фізична терапія при артеріальній гіпертензії.	8	
10	Фізична терапія при артеріальній гіпотензії.	9	
РОЗДІЛ 2. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях інших систем			
11	Шкали в гастроентерології.	5	
12	Шкали в нефрології.	5	
13	Фізична терапія при циститі та аденомі простати.	5	
14	Шкали в ендокринології та при патології обміну речовин.	5	

15	Фізична терапія при ожирінні вагітних.	5	
16	Фізична терапія при ожирінні дітей.	10	
17	Фізична терапія при подагрі.	10	
18	Фізична терапія осіб похилого віку з захворюваннями внутрішніх органів.	6	
19	Показання до застосування апаратної фізіотерапії при опущенні внутрішніх органів. Вторинна профілактика опущення внутрішніх органів засобами фізичної терапії.	5	
20	Фізична терапія при безплідді у жінок.	5	
21	Фізична терапія вагітних.	7	
	Разом:	121	

8. Рекомендовані джерела інформації

Базова

1. Григус І.М. Фізична реабілітація в пульмонології : навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2018. 258 с.
2. Масаж загальний та самомасаж: підручник / Л. О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька. – Тернопіль : ТДМУ, 2018. – 380 с.
3. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я: МКФ / переклад на укр. мову (Затверджено Наказом Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449). – Всесвітня організація охорони здоров'я. – 1048 с.
4. Мухін В.М. Фізична реабілітація. К.: Олімпійська література, 2000. 424с.
5. Осіпов В.М. Основи фізичної реабілітації: навчальний посібник / В.М.Осіпов. – Ужгород: ФОП Бреза А.Е., 2013. – 225 с.
6. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії : підручник / за заг. ред. Л.О. Вакуленко, В.В. Клапчука. Тернопіль: Укрмедкн.: ТДМУ, 2018. 371 с.
7. Основи реабілітації, фізичної терапії, ерготерапії: підручник / Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчук, Д.В.Вакуленко; за заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТДМУ, 2019. – 372 с.
8. Реабілітаційний масаж: підручник / Л. О. Вакуленко [та ін.]. – Тернопіль: ТДМУ "Укрмедкнига", 2018. – 522 с.
9. Фізична терапія в кардіології: навчальний посібник / І.М. Григус, Л.Б. Брега. – Рівне: НУВГП, 2018. – 268 с.
10. Фізіотерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку

підготовки «Фізіотерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету / Швесткова О, Сладкова Петра та кол. перекл. з чеської, Київ, 2019. – 196 с.

11. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.

Додаткові:

12. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. Бронхіальна астма. Київ, Національна академія медичних наук України. 2020. 128 с.

13. Ерготерапія. Підручник для студентів бакалаврського напрямку підготовки «Ерготерапія» на 1-у медичному факультеті Карлового університету / Швесткова О, Свецена К. та кол. перекл. з чеської, Київ, 2019. – 196 с.

14. Майструк М.І. Фізична реабілітація хворих на хронічне обструктивне захворювання легень: [монографія] / М.І. Майструк. – Хмельницький, Мельник А.А., 2018. – 340 с. Режим доступу: <https://elar.khmnu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e8809090-d9cb-46c8-8602-890f3f1e64cf/content>

Інформаційні ресурси

15. Клінічні протоколи МОЗ України. Режим доступу: <https://guidelines.moz.gov.ua/documents>

16. Спірометрія. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=6kbgZWS5wH0>

17. Дренажні позиції. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=CdXP44yl6aY>

18. Приклади дренажних позицій. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=h1Ic5KWTLqI>

19. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги та медичної реабілітації. Режим доступу: https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_152_ukpmd_ihs.pdf

20. Гострий бронхіт. Патогенез та лікування. Режим доступу: <https://shdm.school/clinical-studies/12-hvorobi-organiv-dihannya/5358-gostrij-bronht-patogenez-ta-lkuvannya>

21. Переміщення тяжкохворих у ліжку. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=0JBGDT09cLQ>

22. Переміщення лежачих хворих з ліжка. Відеоінструкція. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=PhR2eqiFhE8>

23. Коронарне шунтування. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=NtVAEcAnkHw>

24. Фізичне навантаження після оперативного втручання на серці. Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=JvAalcKTQeo>

**9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення,
використання яких передбачає навчальна дисципліна
(за потребою)**

Навчальна програма з дисципліни. Робоча навчальна програма з дисципліни. Роздатковий матеріал (ситуаційні задачі (кейси), слайди презентацій, посилання на відео-матеріали), періодична і наукова література, доступ до бібліотечних і мережевих джерел інформації, матеріал для тестування.